

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2013
6. volební období

Z Á P I S
ze 45. schůze
hospodářského výboru,
která se konala dne 12. srpna 2013

v budově Poslanecké sněmovny, Sněmovní 1, 118 26 Praha 1
místnost č. 306 – 3. patro

Přítomni: viz prezenční listina

Omluveni: posl. Václav Baštýř, Ludmila Bubeníková, Václav Cempírek, Pavel Hojda, Jan Kubata, Václav Kubata, František Laudát, Jiří Paroubek, Břetislav Petr, Jaroslav Plachý, Aleš Rádl, Jiří Rusnok, František Sivera, Josef Smýkal, David Šeich, Josef Tancoš, Ladislav Velebný

PROGRAM:

1)

Schválení programu schůze

Schůzi hospodářského výboru zahájil a řídil předseda **Milan Urban**. V úvodu přivítal ministra průmyslu Jiřího Ciencialu a předsedkyni ERÚ Alenu Vitáskovou. Sdělil také důvod, proč byla schůze HV svolána mimořádně na pondělní ráno – snaha doprojednat tento návrh zákona ještě v této sněmovně – druhé čtení na plénu může proběhnout 24 hodin od rozdání usnesení výboru. K programu schůze nebylo žádných připomínek.

2)

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 407/2012 Sb., a další související zákony
– sněmovní tisk 1121

Úvodní slovo přednesl **ministr průmyslu a obchodu Jiří Cienciala**. Základním důvodem zpracování této novely zákona je nutnost zastavení růstu nákladů na podporu obnovitelných zdrojů. Finanční prostředky na podporu OZE představují pro spotřebitele elektrické energie významnou finanční zátěž. Současná výše poplatku (583 Kč/MWh) představuje vážný problém pro podnikatele s vysokou spotřebou elektřiny a odvedené finance výrazně snižují jejich konkurenceschopnost vůči výrobcům ze zemí, kde odběratelé nehradí podporu vůbec, nebo v mnohem menší míře. Navíc se tato částka vlivem nově postavených výroben OZE každoročně zvyšuje. Tím se omezují možnosti podnikatelského plánování

a zvyšuje se míra nejistoty. Proto je nutné stabilizovat výši poplatku na rozumné úrovni a garantovat tuto výši vzhledem k dalším rokům. Předmětem novely zákona jsou proto následující opatření:

- zastavení podpory pro nové výrobní elektrárny z obnovitelných zdrojů od roku 2014 s ročním přechodným ustanovením umožňujícím dokončit již rozpracované projekty,
- stanovení maximální výše poplatku na podporu OZE, který bude vybírán od zákazníků v regulované složce ceny elektrárny ve výši 495 Kč/MWh. Další potřebné finanční prostředky na podporu nad rámec stanovené maximální výše poplatku na OZE budou hrazeny prostřednictvím státního rozpočtu, a
- pokračování odvodu z elektrárny ze slunečního záření od 1. ledna 2014 pro výrobní elektrárny uvedené do provozu v roce 2010, a to se sazbou 10 % a 11 % (výkupní ceny a zelené bonusy).

Návrh novely zákona rovněž zjednodušuje požadavky na osoby oprávněné instalovat zařízení využívajících OZE.

K bodu pokračování omezeného solárního odvodu, který byl do návrhu zákona zařazený z rozhodnutí vlády, předložil ministr stanovisko Legislativní rady vlády, o které MPO dodatečně požádalo. Prodloužení solárního odvodu je dle názoru MPO v souladu s nálezem Ústavního soudu k této věci (stát může zasáhnout, pokud je věc ve veřejném zájmu). Podle dosavadní komunikace s Generálním ředitelstvím pro hospodářskou soutěž v Bruselu lze usuzovat, že ani z hlediska notifikace veřejné podpory není navrhovaný odvod problematický. I přesto, že rok intenzivně s Bruselem o notifikaci podpory OZE ministerstvo vyjednává, dosud nemají jejich definitivní stanovisko. Pracovní komunikace jasně naznačuje, že problematika odvodu nebude předmětem případných výtek Bruselu.

K návrhu na změnu délky přechodného ustanovení pro rozpracované projekty má neutrální stanovisko. Vyjádřil pochopení, že prodloužení přechodného ustanovení přinese větší právní bezpečí pro zastavení podpory, ale tento krok zároveň zvýší celkový rozpočet na podporu OZE.

Na závěr uvedl, že je připraven diskutovat o případných pozměňovacích návrzích, které budou prostřednictvím HV předloženy.

Zpravodajem tohoto návrhu zákona byl předseda **Milan Urban**. Bylo předloženo pět pozměňovacích návrhů (2x Urban, Bureš, Šidlo, Vysloužil) – termín pro předložení byl do začátku schůze HV. Jednotliví předkladatelé se v rozpravě krátce ke svým PN vyjádřili. Ke svým PN uvedl následující – první PN je osvojení si původní vládní novely MPO. Výhrady byly uvedeny na plénu PSP. Legislativní rada vlády se vyjadřovala k jiné verzi této novely. Do PSP byla předložena novela upravená. Změny oproti původnímu vládnímu návrhu - přechodné období – PN 2 roky, zůstává 10 a 11 % srážková daň a zůstává zastropování na 495 Kč/MWh. Svůj druhý PN uplatní pouze v případě, že na něm bude všeobecná shoda, jinak jej podá ve druhém čtení – týká se transparentnosti vlastníků FVE.

V obecné rozpravě vystoupili:

Karel Šidlo – okomentoval svůj PN – týká se FVE umístěných na střechách a pláštích budov – 30 kW v zákoně – změna hranice výkonu na 300 kW – byly by vyjmuty z povinnosti odvodu.

Jan Bureš – také okomentoval svůj PN. Uvedl, že měl připravený stejný PN jako posl. Šidlo – podporuje změnu zvýšení osvobození od odvodu z 30 na 300 kW. Původní předpoklad byl, že odvody skončí v r. 2013 – tato novela je ponechává. Ve svém PN navrhuje za prvé zachování sazeb, které jsou nyní platné – tj. 26 %, u zeleného bonusu 28 % - novela snižuje na

11 %. Za druhé – zachování příspěvku na OZE pro koncového uživatele v původní výši – tj. 529 Kč/MWh (tak, jak bylo v původním návrhu, který prošel meziresortním připomínkovým řízením). Toto snížení znamená roční výpadek predikovaných příjmů státního rozpočtu o 3,5 – 4,5 mld Kč ročně až do roku 2020.

Radim Vysloužil – představil svůj PN – zavedení valorizace ve výši 2 % pro provozní podporu tepla – především pro malé obce. V důsledku zvýšení poptávky po biomase – z důvodu velké podpory elektřiny z biomasy – cena vzrostla – zvýšily se vstupní náklady pro malé výtopny v malých obcích. Tato 2 % procenta navýší výdaje státního rozpočtu pouze o 2 mil. Kč.

Předsedkyně ERÚ Alena Vitásková – uvedla, že ERÚ již téměř 2 roky apeluje na to, že cena za zelenou energii je nad ekonomickou únosností v ČR. Před 2 roky iniciovali změnu legislativy a zastavení podpory nových zdrojů od r. 2014. S přechodným obdobím 1 rok vyjádřili souhlas u větrných a vodních elektráren – nebyl naplněn NAP. Podmínkou, ale je, že tyto zdroje budou mít stavební povolení, nikoliv pouze autorizaci! S rozšířením o biomasu mají problém – již dnes dle autorizace naplněný NAP do r. 2020. Podporují zafixování ceny za OZE pro konečného spotřebitele – ERÚ navrhoval 420 Kč. Přechodné období 2 roky – velký problém – nemá smysl. Výše solární daně a odvody – toto není záležitost regulátora, odmítají dát k tomuto stanovisko. K podaným PN uvedla svou obavu, že se zopakuje r. 2009 a kvůli velkému množství PN se vytvoří „paskvil“, který bude zasahovat do hospodářství ČR po dobu dalších 20 let. K podaným PN se nebude vyjadřovat, pouze k vládnímu návrhu zákona. Upozornila na to, že pokud by došlo na rozpočtové provizorium, nebude mít ERÚ krytou cenu ze státního rozpočtu – potom by cena zelené energie pro příští rok byla cca 820 Kč/MWh.

Milan Urban – znovu zopakoval, že proti původnímu vládnímu návrhu předložil PN, který připravilo MPO – přechodné období 2 roky (s tím, ale ERÚ nesouhlasí). Za návrh zákona je zodpovědné MPO, resp. vláda. HV chce i v těchto časově napjatých termínech vyhovět vládě, aby byla novela zákona, která „šlape na brzdu“ od r. 2014 a snižuje částku na 495 Kč, projednána. Pokud neexistuje dohoda mezi MPO a ERÚ, nemá smysl, aby toto HV projednával.

Předsedkyně ERÚ Alena Vitásková – v souvislosti s PN na 2leté přechodné období upozornila na to, že cena bude dále narůstat. Zároveň uvedla, že o změně vládního návrhu zákona nevěděla.

Náměstek MPO Pavel Šolc – návrh vlády je ten, který poslala do PSP. Při prvním čtení bylo uplatněno veto. MPO v návaznosti na námítky při projednávání (přechodné období, solární daň) připravilo pozměňovací návrh, který by akceptoval námítky a umožnil tím postoupení do dalšího projednávání. Dodatečně požádali LRV o vyjádření se k solární dani – nevyjadřovala se k výši – ale princip, pokud respektuje 15letou návratnost, je akceptovatelný a ústavně konformní. Dle výpočtů MPO a MF tato daň nenalamuje 15letou návratnost.

Jan Husák – návrh zákona, s ohledem na nedostatek času, vidí jako kompromisní, dostatečný pro vyřešení zásadních připomínek. Nebude podávat PN, ani poslanecký klub – tak, aby toto jednání bylo uzavřeno kompromisem. Podporuje PN předsedy Urbana, který byl vypracován MPO na základě připomínek, další PN nepodporí.

Jan Bureš – důvod podání PN, který se týkal ponechání sazeb ve výši 26 a 28 % – potřeba diskuse – variant je více. Otázkou jsou arbitráže. Návrh MPO – snížení na 10 a 11 %. Požádal MPO o info, zda se nezvažuje jiný návrh – např. přiměřený zisk, regulace toho, co jde nad přiměřený zisk – jde o horizont 15ti let. Jaký je postoj Bruselu?

Náměstek MPO Pavel Šolc – probíhá notifikace zákona č. 165 – ve finální fázi – rozhodnutí v průběhu září – v listopadu by mělo být schváleno – zatím žádný problém. Diskutovaná záležitost – bude předmětem rozhodnutí – ČR by měla mít korekční mechanismus, který zabrání tomu, aby došlo k nadměrné kompenzaci – tzn. překročení výnosu placeného z veřejné podpory pro OZE nad rámec přiměřenosti. MPO mechanismus koncepčně připravuje. U konkrétních projektů, které přesahují určitou hodnotu danou objemem de minimis – adresné zkoumání nákladů na tyto zdroje – zda vyplacená veřejná podpora nepřesahuje přiměřenou výši. Pokud by došlo k překročení, doba poskytování podpory by byla zkrácena. Princip tohoto mechanismu byl výsledkem jednání a také snahou komise o zajištění zpětnovazebního mechanismu. Dva základní důvody: za první – 5% klauzulí v původním zákoně nedošlo k dostatečně rychlému poklesu výkupních cen, za druhé – u několika druhů OZE docházelo k překryvu garantovaných výkupních cen a investičních dotací z několika zdrojů (fond životního prostředí, fond zemědělství, výkupní cena). V těchto případech komise uvádí, že musí existovat mechanismus, který zajistí, že ani tyto zdroje ve svém výsledku nedostanou z veřejných prostředků více, než by odpovídalo přiměřenému zisku. Tento korekční mechanismus je připravován – bude předmětem velké novely. Konjunkce ze solárních daní má zajistit totéž – jen pro jeden typ FVE, u kterého je jasný důvod, proč došlo k překompenzaci z toho, že existovala 5% „zarážka“ pro zdroje uvedené do provozu do r. 2010. Mechanismy nejdou proti sobě – pokud bude uplatněna prodloužená solární daň a současně tento korekční mechanismus, překompenzace bude odčerpána solární daní – tzn., tento mechanismus nebude relevantní pro tento typ zdrojů a uplatní se např. u bioplynů – kde bylo několik druhů investičních podpor a k tomu garantovaná výkupní cena.

Ministr Jiří Cienciala – klíčovým parametrem je obava z budoucnosti – tj. parametr zastropování. Další záležitosti jsou sekundární. Podané PN jsou racionální – řadu věcí podporují nebo jsou neutrální. Nyní je ale velmi malý časový prostor – klíčové je zastropování. Nutný je kompromis – schválit maximum možného.

Stanislav Huml – současná situace nemůže být zaviněna pouze zelenou energií... Jakým způsobem je regulována distribuce? Prakticky je zde stále monopol. Ceny mezi východní a západní Evropou jsou výrazně rozdílné.

Předsedkyně ERÚ Alena Vitásková – pro srovnání uvedla, že např. výkupní cena z FVE je v ČR o 30 % vyšší, než v SRN. Distribuce – pravidla 3. regulačního období pro elektřinu i plyn byla nastavena v r. 2009 a platí do konce r. 2014. Sdělila zároveň, že chtěla zkrátit pravidla u plynárenství o 1 rok – zkrácení je ale zásah do jistoty investorů, měnit nastavená pravidla nelze. Snaha ERÚ v rámci těchto pravidel „jít“ na nejnižší hranici. Pro příští rok půjde u plynu cena o 5 % dolů, u elektřiny 10 % a více. Snaha o narovnání podmínek na českém trhu u všech účastníků. V novém regulačním období od r. 2015 očekávají snížení ceny v regulovaných komoditách.

Náměstek MPO Pavel Šolc – výrazné rozdíly v cenách jsou způsobeny systémovými křížovými dotacemi v SRN – průmysloví spotřebitelé platí méně, než by odpovídalo jimi vyvolanými náklady sítě – zvýhodnění určité skupiny spotřebitelů. V ČR je systém nastaven spravedlivě – v rámci OZE platí všichni stejně, poplatky za síť platí každý tolik, kolik odpovídá podílu, který daný typ zákazníka vyvolává na nákladech sítě. Toto zvýhodnění

velkých podniků v SRN nyní šetří Evropská komise – pravděpodobně dojde k úpravě tohoto mechanismu. Diferenciaci tarifů také v souvislosti s notifikačním řízením s EK řešili – je to v rozporu s principy nediskriminace a fungování trhu a bylo naznačeno, že by notifikace neprošla.

Předseda **Milan Urban** informoval přítomné, že byl požádán o možnost vystoupení panem Markem Langem z Aliance pro energetickou soběstačnost – hlasování: 7 pro z 11 přítomných - souhlas.

Marek Lang – Aliance pro energetickou soběstačnost – uvědomuje si, že tato záležitost není jednoduchá, zároveň je důležité zastropování příspěvku. V tomto novelu podporují. Solární daň ve výši 26 % byla schvalována v r. 2010 bez řádných propočtů vlivu na návratnost. V této novele toto platí dvojnásobně. V původním návrhu MPO, který prošel připomínkovým řízením, se o pokračování solárního odvodu neuvažovalo. Solární odvod byl vložen následně po mimořádném jednání vlády – bez podložených výpočtů. Navržená solární daň ve výši 10 % povede u 20-30 % projektů k tomu, že přestanou být schopni splácet úvěry bankám. Problémem je množství nainstalované FVE, zátěž pro státní rozpočet – nezpůsobila ho výkupní cena, ale to množství. Výkupní cena, po aplikování 26% daně, odpovídá návratnosti, kterou mají dané projekty mít. Pokud bude solární daň a solární odvod prodloužen, projekty se dostanou do ekonomických problémů. Výnos z 10% daně bude ve výši 2 mld Kč ročně – přínos je marginální ve srovnání s riziky, do kterých se stát díky tomu dostane.

Milan Urban – ukončil obecnou rozpravu a v podrobné navrhl proceduru hlasování. Podané PN byly okomentovány. Uvedl, že je připraven podporovat pouze návrhy, které vycházejí z MPO. Bude žádat o stanoviska MPO k jednotlivým návrhům. 1. hlasování – PN Urban (MPO), 2. hlasování – PN Bureš, 3. hlasování – PN Šidlo, 4. hlasování – PN Vysloužil (posl. Vysloužil požádal o názor MPO k jeho PN – ministr – stanovisko neutrální – spíše ale ne a zařadit do velké novely).

Hlasování:

1. hlasování: PN Urban – MPO souhlas – 12 pro, 0 proti, 1 se zdržel – návrh byl přijat;
2. hlasování: PN Bureš – 1. PN (ponechání 26 %) – MPO nesouhlas – 2 pro, 0 proti, 11 se zdrželo – návrh nebyl přijat; 2. PN (zastropovat na 529 Kč) – MPO nesouhlas – 2 pro, 0 proti, 11 se zdrželo – návrh nebyl přijat;
3. hlasování: PN Šidlo (zvýšení z 30 kW na 300 kW) – MPO nesouhlas – 8 pro, 0 proti, 5 se zdrželo – návrh byl přijat;
4. hlasování: jak avizoval předseda Urban na začátku schůze výboru, nechá hlasovat o svém PN k transparentnosti vlastníků FVE – stanovisko MPO – v zásadě pro.
Jan Bureš – dotaz na retroaktivitu, jiný problém nevidí.
Milan Urban – dle jeho názoru retroaktivita není problém. PN spočívá v tom, že kdo chce od r. 2014 získat podporu (dotaci), musí uvést vlastnickou strukturu. Pokud toto neudělá, podporu neobdrží. Retroaktivní dopad by být neměl – týká se čerpání podpory od r. 2014.
Hlasování: 11 pro, 0 proti, 2 se zdrželi – návrh byl přijat.
5. hlasování: PN Vysloužil (posl. Vysloužil požádal o vyjádření předsedkyně Vitáskovou, která uvedla, že není schopna se na místě vyjádřit k tomuto PN) – MPO nula mínus – 5 pro, 0 proti, 8 se zdrželo – návrh nebyl přijat.

Na závěr podrobné rozpravy navrhl zpravodaj **Milan Urban** závěrečné usnesení:
HV doporučuje Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR projednat a schválit sněmovní tisk 1121 ve znění přijatých pozměňovacích návrhů.

Hlasování: 13 pro – všichni přítomní – usnesení č. 278.

Ministr Jiří Cienciala – poděkoval za konstruktivní přístup.

Krátce se zmínil o krizové situaci na Ostravsku – doly a hutě, špatná finanční situace OKD. Požádal o projednání této situace na HV.

Milan Urban – informoval ministra, že schůze HV k této problematice byla již svolána v červnu, byli pozváni všichni aktéři – schůze se ale měla konat v den, kdy skončila Nečasova vláda – byla tedy zrušena. Cílem této schůze měla být jednoznačná podpora kroků vlády, ministerstva, které povedou ke stabilizaci regionu. Uvedl, že HV je připraven na takové jednání a tato problematika bude zařazena na příští schůzi výboru.

Předsedkyně ERÚ Alena Vitásková – informovala přítomné o svém jednání se zástupci Mittalu – dlouhodobě jednají o vývoji ceny energií v ČR, zajímali se o dopady OZE. Za OZE tato společnost platí 500 mil Kč, což je nad jejich možnosti. Nyní se rozhodují, že ukončí výrobu v Ostravě a přestěhují výrobu do Polska – dopad na 8500 zaměstnanců.

Ministr Jiří Cienciala – 8500 zaměstnanců je velmi optimistický odhad – na 1 místo v hutnictví se váže cca 4-6 míst v kooperujících firmách – to znamená, násobit toto číslo šesti!

3)

Různé

Cyril Zapletal – informoval o žádosti SFDI o schválení usnesení, které by pomohlo rozšířit navýšení prostředků na prodlouženou Rudnou o cca 290 mil Kč. Stavba je připravená, omezení na HV vyplývalo z toho, kdo v daný okamžik vedl MD.

Jan Čechlovský – souhlasí s tímto usnesením, po konzultaci se SFDI navrhuje rozšíření na obchvat Chrudimi – navýšení o cca 125 mil Kč. Stavba je připravena a probíhá.

Petr Skokan – dotaz – byly navrženy 4 akce v rámci nevyčerpaného rozpočtu – mimo jiné obchvat Dubé – po odsunutí zasedání o týden už se tam tyto 4 akce neobjevily – přesun na schůzi SFDI v září. Počítá se i se 30 mil Kč na obchvat Dubé?

Cyril Zapletal – toto neprošlo dozorčí radou, není členem řídicího výboru – nedokáže odpovědět.

Hlasování o navrženém usnesení:

Hospodářský výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

I. bere na vědomí informaci o navýšení finančních prostředků na předmětné investiční akce,

II. souhlasí s rozšířením investiční činnosti ŘSD ČR u předmětných investičních akcí na zahájení prací na celé stavbě, které odpovídá reálným potřebám a vydaným stavebním povolením, resp. s rozšířením na takové objekty, jejichž realizace urychlí výstavbu obou akcí v budoucnu.

Hlasování: 11 pro – všichni přítomní – návrh byl přijat – usnesení č. 279.

4)
Návrh termínu a pořadu příští schůze výboru

Vzhledem k současné politické situaci nebyl navržen termín příští schůze výboru.

Cyril Zapletal v.r.
ověřovatel výboru

Ing. Milan Urban v.r.
předseda výboru

Zapsala: Dana Vosátková
Dne: 15. srpna 2013

Za správnost: Ing. Josef Vácha